

SAMS

Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf

VERKSAMHETSPLAN 2026

Styrelsens förslag till höstmötet 12.11.2025

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026	1
SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf.....	3
Administration, ledning och ekonomi	4
Bidragsutdelning till den sociala sektorn	8
Evenemang och kommunikation	10
SAMS verksamhet för juridisk rådgivning, intressebevakning och information.....	12
SAMS vänverksamhet	21
Projekt: Stärkt kunskapsledarskap tillsammans	26

SAMS – SAMARBETSFÖRBUNDET KRING FUNKTIONSHINDER RF

SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf (SAMS) är en samarbetsorganisation för de finlandssvenska funktionshinderorganisationerna. SAMS arbetar för mänskliga rättigheter och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning och deras närstående inom den svenskspråkiga befolkningen i Finland. SAMS verkar för att förbättra levnadsförhållandena för personer med funktionsnedsättning i samhället. SAMS är ett förbund med starkt kunnande i funktionshinderfrågor, och erbjuder en plattform där medlemsorganisationerna kan agera tillsammans i gemensamma frågor.

SAMS värdegrund ligger i Förenta nationernas (FN) konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionens syfte är att främja, skydda och säkerställa full delaktighet i samhället och lika åtnjutandet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning. Förbundet värnar om mångfald och likabehandling i all sin verksamhet. SAMS är en ledande aktör och ett språkrör inom funktionshinderfältet. Förbundet har bred kunskap som väcker tillit. Deltagande i förbundets verksamhet och samarbetet ger mervärde åt såväl medlemmar som åt övriga samarbetsparter.

ADMINISTRATION, LEDNING OCH EKONOMI

SAMS medlemmar är FDUV, FMA – Funktionsrätt med ansvar, Förbundet Finlands Svenska Synskadade, Psykosociala förbundet och Svenska hörsselförbundet. Medlemmarna är riksomfattande finlandssvenska organisationer som tillsammans representerar uppemot 10 000 personmedlemmar inom funktionshinderområdet. SAMS jobbar för att medlemsförbunden kan samarbeta med varandra och få nytta av den samlade kunskap som förbundet har. Förbundet skapar mötesplatser för synergi och bidrar till konstruktivt samarbete.

Förbundets operativa arbete sköts av anställd personal under ledning av en verksamhetsledare. Förbundets personal består av 7 fast anställda samt två personer anställda för projektet Stärkt kunskapsledarskap tillsammans (2024-2026) och en anställd fram till mars 2026 på projektfinansieringen platsen är ledig. Av personalen har nio sin anvisade arbetsplats i Helsingfors och en i Vasa. Förbundet verkar på Busholmen på Medelhavsgatan 14A i utrymmen som hyrs av Stiftelsen Kvarteret Victoria samt i Vasa på Wasaborgsgränd 4 (Folkhälsanhuset Wasa) i utrymmen som hyrs av Folkhälsan.

Finansiering har sökts för ett projekt för att utreda SAMS roll i en föränderlig värld; för att utvärdera och utveckla hur SAMS i praktiken bäst kan förverkliga sin mission.

Mål	Målgrupper	Verksamhet och produkter	Resultat	Mätare
1. Fungera som en samordnande organisation för finlandssvenska funktionshinderorganisationer.	SAMS fem medlemsförbund: FDUV, FMA – Funktionsrätt med ansvar, Förbundet Finlands Svenska Synskadade, Psykosociala förbundet och Svenska hörsselförbundet.	Styrelsen och verksamhetsledaren (VL) verkar för förbundets utveckling och synlighet. Arbetet sker genom styrelsearbete, genom samarbete mellan förbundens ledare samt genom gemensamma satsningar inom funktionshinderfrågor. SAMS sammankommer till förbundsmöte på våren och på hösten. Förbundsmötet väljer årligen en styrelse som har representation från alla medlemsförbund. Styrelsen har 5–7 möten. Styrelseledamöterna fungerar som språkrör för sina organisationer och som informationskanaler mellan SAMS och medlemsförbunden. VL samarbetar med alla medlemsförbundens verksamhetsledare. Samarbete och gemensamma frågor diskuteras på regelbundna möten mellan verksamhetsledarna. SAMS för fram finlandssvenska funktionshinderfrågor i SOSTE Finlands	SAMS är en känd aktör inom funktionshinderfrågor i Svenskfinland. Svenskspråkiga funktionshinderfrågor beaktas inom funktionsrättsforum, Förbundsarenan och SOSTE. Regelbunden kontakt och gemensamma satsningar sker över förbundsgränser.	Antal styrelsemöten under året. Antal sammankomster som främjar samarbete mellan medlemsförbunden. Antal förtroendeplatser i olika delegationer, arbetsgrupper och utskott. Årlig intern utvärdering av styrelsearbete. Antal deltaganden i samarbetspartners tillställningar. Antal representationsuppdrag, representation i media, bloggtexter,

		social och hälsa, Förbundsarenan och i Funktionrättsforum. Verksamhetsledaren är förbundets ansikte utåt och representerar förbundet i olika sammanhang, för fram det gemensamma budskapet i media och andra forum samt verkar för att förbättra attityderna gentemot personer med funktionsnedsättning och funktionshinderfältet i enlighet med förbundets värdegrund. SAMS roll utreds och utvecklas i samband med ett projekt som förverkligas under året. Resultatet används som bas vid strategiarbetet.		debattinlägg och kolumner.
2. Vara en fungerande organisation och en attraktiv arbetsplats.	Styrelse och personal.	I verksamheteten och i beslutsfattande agerar man opartiskt, jämlikt och följer god förvaltning. Personalen stöds i sitt arbete och alla bidrar till att skapa fungerande arbetsprocesser i organisationen. Alla i personalen bidrar till trivseln på arbetsplatsen. Verksamhetsledaren håller individuella samtal med varje arbetstagare. Veckomöten ordnas varje vecka för att förmedla aktuell information och	Styrelsens medlemmar och personalen känner till förbundets styrdokument och god förvaltning i ett förbund. Personalen på arbetsplatsen mår bra, kan påverka sin egen situation och trivs i sitt arbete. SAMS är en öppen arbetsplats där man	Antal genomförda utvecklingsdagar och planeringsdagar. Antal enskilda personalsamtal. Antal personalmöten. Antal sjukfrånvarodagar. Resultaten i arbetstrivselundersökningen

		säkerställa en kontinuerlig kommunikation inom personalen. Gemensamma utvecklings- och/eller personaldagar ordnas. Välmående på arbetsplatsen utvärderas årligen med hjälp av en arbetstrivselkartläggning. En likabehandlingsplan för SAMS tas fram och implementeras.	befrämjar mångfald. och jämlikhet. Personalen och styrelsen jobbar för samma målsättningar och förverkligar förbundets vision.	Självutvärdering både inom personalen och styrelsen.
3. Förbundet har en stabil ekonomi.	SAMS styrelse och personal.	Ansökan om verksamhetsbidrag lämnas in till Svenska kulturfonden och STEA. Bidrag för tidningsverksamhet söks från Amos Andersons fond. Verksamheterna söker bidrag för specifika satsningar från fonder och stiftelser samt från offentliga instanser (till exempel från välfärdsområden). En kontinuerlig dialog förs med huvudfinansiärerna om utvecklingen av verksamheten. Möjligheten till flera finansieringskällor utreds.	Förbundets ekonomi följer en långsiktig plan. Förbundets finansieringsbas är bred.	Antal beviljade understödsbelopp från huvudfinansiärerna. Antal beviljade och icke beviljade bidrag från övriga fonder och stiftelser. Resultatet visar +/-0. Utvärdering av och redovisning av insatser för en bredare finansieringsbas.

BIDRAGSUTDELNING TILL DEN SOCIALA SEKTORN

Förbundet delar årligen ut bidrag till aktörer inom den sociala sektorn. Utdelningen sker med medel från Svenska kulturfonden. Utdelningen förstärker verksamhetsförutsättningarna för föreningar och organisationer samt bidrar till att förstärka det svenska i Finland. Bidrag beviljas såväl medlemsförbunden och deras medlemsföreningar som andra aktörer inom social- och hälsovårdens område. Bidrag tilldelas primärt till aktiviteter som stöder, tryggar och garanterar den svenska verksamheten inom den sociala sektorn.

Mål	Målgrupper	Verksamhet och produkter	Resultat	Mätare
1. Förstärka verksamhets-förutsättningarna för föreningar och verksamheter inom det sociala området.	SAMS medlemsförbund och deras medlemsföreningar samt andra aktörer inom det sociala området.	En årlig bidragsutdelning med ansökningstid i november. Information om bidragen annonseras på sociala medier och på förbundets hemsida samt i förbundets nyhetsbrev, på plattformen fyrk.fi och i dagstidningar i respektive region. Sakkunniga gör ett förslag på bidragsutdelningen. Beslut om utdelningen görs av styrelsen i januari följande år.	Olika aktörer och verksamheter kan ha svenskspråkig verksamhet tack vare bidrag från SAMS. Såväl grundverksamhet som större projekt kan motta finansiering.	Antal sökande. Antal nya ansökanden. Antal projektansökningar. Antal euron sökta. Antal beviljade bidrag. Totala summan beviljade medel. Fördelning mellan olika grupper.

EVENEMANG OCH KOMMUNIKATION

Ett av förbundets syften är att sprida information på svenska om funktionshindersrelaterade frågor och öka kunskapen om funktionshinderfrågor hos såväl målgrupperna som hos beslutsfattarna och i samhället i stort. SAMS samarbetar med medlemsförbunden och övriga aktörer kring kommunikation och verksamhetsplanering, till exempel i form av kommunikationskampanjer och evenemang.

SAMS sprider information och ökar kunskapen via sociala medier, webbplatsen, nyhetsbrev och övriga plattformar där förbundet är aktivt samt på förbundets evenemang. SAMS evenemang ger deltagarna bland annat kunskap, välmående och gemenskap.

Största delen av SAMS externa kommunikation och evenemang planeras och förverkligas i samråd med SAMS verksamhetsområden och projekt och finns i denna verksamhetsplan nämnda under dessa.

Mål	Målgrupper	Verksamhet och produkter	Resultat	Mätare
1. Aktivt lyfta fram och kommunicera om funktionshinderfrågor på svenska på ett professionellt sätt.	Personer med funktionsnedsättningar och deras anhöriga. SAMS medlemsförbund och deras medlemsföreningar. Andra aktörer inom det sociala området. Beslutsfattare Den breda allmänheten.	SAMS lyfter aktivt fram och kommunicerar om funktionshinderfrågor i olika medier. SAMS webbplats innehåller relevant information om funktionshinderfrågor och på sidan synliggörs aktuella projekt och utlåtanden. SAMS synliggör funktionshinderfrågor på sociala medier. SAMS skickar ut ett nyhetsbrev till prenumeranterna minst fyra gånger i året.	SAMS är ett aktivt, trovärdigt och professionellt språkrör på svenska för funktionshinderfrågor. SAMS ökar kunskapen om funktionshinderfrågor hos allmänheten.	Antal omnämmanden i medier. Antal inlägg och mängden trafik på webben. Antal inlägg, följare och engagemang på sociala medier. Antal nyhetsbrev, prenumeranter och engagemang.
2. Samarbete med medlemsförbunden och andra aktörer.	SAMS medlemsförbund och deras medlemsföreningar samt andra aktörer inom det sociala området.	SAMS medverkar i och tar initiativ till olika samarbeten, till exempel kommunikations-kampanjer och gemensamma evenemang. Regelbundna möten och träffar hålls mellan kommunikatörerna i SAMS och medlemsförbunden för att öka kollegialt stöd och förbättra samarbetet och i kommunikationsfrågor.	SAMS är en samarbetsorganisation som för samman funktionshinderfältet och det sociala området. Ökad förståelse och samarbete mellan olika grupper inom det sociala området.	Antalet samarbeten. Utvärdering av samarbeten.

SAMS VERKSAMHET FÖR JURIDISK RÅDGIVNING, INTRESSEBEVAKNING OCH INFORMATION

För verksamheten Juridiskt ombud arbetar två jurister (Jur) och där till en chefredaktör som gör tidningen Funktionsrätt i samarbete (FUNK.). De anställda arbetar för att öka delaktighet och välbefinnande bland personer med funktionsnedsättning samt deras närstående, samt för att öka deras medvetenhet om sina medborgerliga och mänskliga rättigheter.

Jur arbetar för att främja social välfärd och hälsa, jämlikhet samt tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna för personer med funktionsnedsättning med svenska som modersmål. Det görs genom att erbjuda bemötande verksamhet i form av juridisk rådgivning och utbildning samt intressebevakning och påverkaninsatser, rättslig och samhällelig information och genom att främja en människorättsvänlig tolkning av lagen. Målet är att främja och förverkliga rättigheterna, friheterna och principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Jur har i allt arbete en starkt juridisk roll.

Den juridiska rådgivningen är bemötande verksamhet som ges via telefon, personliga träffar och mail. Rådgivningen finns till för alla, oberoende av om man tillhör ett medlemsförbund. Jur arbetar med en bred variation av rättsliga ärenden som sträcker sig över hela livet, bland annat funktionshindersservice, språkliga rättigheter, social- och hälsovårdsfrågor, tillgänglighet, utbildning och självbestämmanderätt. I en central roll är arbetet för att trygga dubbelminoritetens rättssäkerhet. Jur är den enda instansen som erbjuder avgiftsfri juridisk rådgivning på svenska i Finland.

Inom informationsverksamheten arbetar Jur med att förse målgruppen med information. Det görs genom att Jur erbjuder föreläsningar om rättigheter, om nya lagar och tolkningen och tillämpningen av dem samt annan juridisk information. Jur ordnar även seminarier och webinarier om aktuella ämnen med syfte att öka kunskap och sprida information till dubbelminoriteten om deras rättigheter samt för att öka kunskapen om dessa rättigheter bredare i samhället.

I intressebevakningen ligger fokus på att påverka lagstiftning så att dubbelminoritetens röster blir hörda och så att deras behov beaktas i beslutsfattarnas arbete och beslut. Under 2026 arbetar Jur bland annat aktivt med funktionshindersservicelagstiftningen och ändringarna i den, för att försäkra att även svenskspråkiga personer som berörs får information, stöd och råd gällande lagen. Jur arbetar även aktivt med reformen av socialvårdslagen, social- och hälsovårdsministeriets projekt med att se över principerna för tjänsteutbudet inom social- och hälsovården och andra

reformer som påverkar rättigheterna och situationen för personer med funktionsnedsättning och deras närstående samt funktionshinderorganisationerna. En annan viktig uppgift är arbeta för att de språkliga rättigheterna förverkligas för dubbelminoriteten.

Jur samarbetar med medlemsförbunden i aktuella frågor inom intressebevakningen. Jur koordinerar det gemensamma påverkansarbetet mellan medlemsförbunden, genom att ordna påverkansmöten för förbundens påverkare. Jur fungerar som expert, analyserar och gör konsekvensbedömningar av lagförslag och reformer och kommer med förslag till behövliga förändringar gällande bland annat funktionshinderlagstiftning. I möten planeras gemensamma påverkansinsatser och jur stöder medlemsförbunden i deras intressebevakning. Vidare erbjuder Jur medlemsförbunden juridiskt stöd i deras arbete. Målet är att dela med sig av information för att förbättra samarbetet och kunskapsbasen på fältet. Syftet är att skapa dialog mellan olika funktionshindergrupper och beslutsfattare. Det är även av stor betydelse att bidra till att personer som är i behov av stöd i vardagen kan tillvarata sina mänskliga rättigheter. Juristerna arbetar för att öka kunskapen om och förbättra attityderna kring funktionsrättsliga frågor och funktionshinder i samhället. Jur ordnar intressentnätverksmöten för svenskspråkiga aktörer på fältet med syfte att erbjuda diskussionsforum för medlemsförbunden och andra intressenter.

Tidskriften FUNK. är en del av SAMS informations- och påverkansverksamhet. Innehållet utgörs av journalistik av, för och om svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning i Finland. Den läses inom målgrupperna, bland närstående, bland yrkesverksamma på fältet, tjänstemän och påverkare. FUNK. skickas som kostnadsfri förmån till medlemmarna i föreningarna Förbundet Finlandssvenska Synskadade, FDUV, Psykosociala förbundet, Svenska hörselförbundet samt FMA – Funktionsrätt med ansvar. Representanterna för organisationerna sitter i FUNK:s redaktionsråd.

FUNK. utkommer fyra gånger som papperstidning med en upplaga på omkring 8 000 exemplar. Publicering sker i flera format för att kunna läsas av så många som möjligt: som pappers- och taltidning, samt i RTF-format som lämpar sig exempelvis för talsyntetisator. I varje nummer finns också ett lättläst segment som riktar sig till personer med läsutmaningar. SAMS jobbar för att FUNK. fortsättningsvis ska kunna utkomma som papperstidning, trots att organisationen utsatts för nedskärningar och tryck- och distributionskostnaderna ökar.

Målet är att främja rätten för finlandssvenska personer med funktionsnedsättning att på lika villkor erhålla information, påverka och delta i samhället som övriga befolkningen. Innehållet har också som avsikt att förse närstående, personer som jobbar med målgruppen och beslutsfattare med stöd, kunskap och inspiration. Tidskriften behandlar aktuella funktionshinderpolitiska frågor genom att informera, debattera och granska dem med ett journalistiskt grepp. Den förmedlar fördjupande perspektiv om funktionsrättsfrågor som inte får utrymme i riksmidia.

Innehållet utformas i samarbete med SAMS fem medlemsförbund. FUNK.:s redaktionsråd fungerar som ett forum för samarbete där fem finlandssvenska funktionshinderorganisationer jobbar på att hitta gemensamma perspektiv och intressen, trots att de verkar på var sitt håll. Detta bidrar till att forma och stärka den finlandssvenska funktionsrättsrörelsens gemensamma röst.

FUNK. är den enda svenskspråkiga tidskriften som riktar sig till hela funktionshinderfältet i Svenskfinland. Förutom nyheter och politikbevakning bjuder FUNK. på internationella perspektiv, kultur samt diskussion kring delaktighet, tillgänglighet och sysselsättning, liksom också berättelser om vardagen med funktionsnedsättning. Under året 2026 fortsätter man med att journalistiskt bevaka hela funktionshinderfältet i Finland och Svenskfinland, och följa med den funktionshinderpolitiska debatten i Norden. Samhällsförändringarna medför osäkerhet för målgruppen, bland annat i och med att regeringens nedskärningar i socialbidragen påverkar många, en del av tredje sektorns stödfunktioner hotar falla bort och tillämpningen av den nya funktionshinderlagen skapar frågetecken. Därför har FUNK. en viktig roll i att bevaka utvecklingen och informera människor om sina grundläggande rättigheter.

Mål	Målgrupper	Verksamhet och produkter	Resultat	Mätare
1. RÅDGIVNING Förbättra rättssäkerheten, ansöknings- och rättsprocessen samt chanserna att påverka sitt liv för personer med funktionsnedsättning.	Alla som behöver och söker råd om rättigheter i anslutning till funktionsnedsättning på svenska. Inom verksamheten kallas dessa för rådsökande. Direkt målgrupp: Svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning (dubbelminoriteten) och deras anhöriga. Indirekt målgrupp: Sakkunniga inom funktionshinder-organisationer, professionella inom sociala området o.s.v.	Jur erbjuder bemötande verksamhet i form av avgiftsfri juridisk rådgivning. Rådgivningen är lättförståelig och tillgänglig och kan handla om rättigheter, lagstiftning och servicesystemet. Rådgivning erbjuds genom telefonsamtal, e-post eller personligt möte. Jur gör utökade insatser för att nå människor i sårbar ställning t.ex. barn och unga samt äldre personer med funktionsnedsättning som riskerar att marginaliseras. Konkret rättslig hjälp (till exempel genom att hjälpa med att skriva motiveringar till ansökan, rättelseyrkan, överklagan, för vidare 1-2 fall som kan bli prejudikatfall o.s.v.) och råd (till exempel i frågor om funktionshinderservice, utbildning,	Rådsökanden blir hörd, väl bemött och får verktyg för att kunna gå vidare med sitt ärende. 200 enskilda rådsökande får hjälp. Målgrupperna känner till SAMS juridiska ombud och använder sig av dess tjänster. Rådsökanden förstår sina rättigheter bättre. Rådsökanden upplever att rättsprocessen är lättare. Rådsökanden förstår servicesystemet bättre. Rådsökanden känner att de kan påverka situationen de är i. Rådsökanden är nöjd med rådgivningen som fåtts.	1. Juristernas observationer dokumenteras efter varje avslutat ärende I statistikförklaringen framkommer bla. - Har rådsökanden fått verktyg att hantera situationen. - Känner sig rådsökande tryggare med de beslut som tas kring dem. - Har indirekta målgrupperna fått verktyg att hantera sitt ärende. - Information om bl.a. ärendets tema, geografi och antalet arbetstimmar som använts. - Vid personliga rådgivningsträffar utvärderar rådsökande rådgivningen på plats.

		språkliga rättigheter) erbjuds i samband med kontakten. Rådgivningsträffar i samband med t.ex. föreläsning 1–2 ggr i året i Svenskfinland.	Rådsökanden får möjlighet att konsultera jurister personligen på rådgivningsträffar.	2. Responsenkät skickas till rådsökande per mejl efter ärendet: - Hur lyckades vi med den juridiska rådgivningen? - Fick du hjälp i ditt ärende? - Kan du rekommendera den juridiska rådgivningen till någon annan? 3. Antalet enskilda rådsökanden som kontaktar oss under året och antalet frågor. 4. Intern halvårsanalys och uppföljning av verksamheten.
2. INTRESSEBEVAKNING Förbättra dubbelminoriteternas ställning i samhället och få deras röst hörd enligt FN:s funktionshinderkonvention.	Dubbelminoriteten Beslutsfattare. Lagberedare. Myndigheter (t.ex. FPA, socialbyråer, välfärdsområden). SAMS medlemsförbund.	1. Intressebevakningsinsatser för att framföra och förbättra dubbelminoritetens rättigheter och ställning till mindre krets (beslutsfattare, lagberedare, myndigheter). Produkter: • 4-8 kontakter (mail/ personliga träffar) med beslutsfattare • 3-6 ställningstaganden	Dubbelminoriteternas behov syns i beslutsfattandet/ lagstiftningen som berör dem och deras röst hörs. 60–100 nådda centrala beslutsfattare. De språkliga behoven och rättigheterna uppmärksammas i	1–2 Uppföljning av verksamhet och synlighet och konkreta förbättringar av dubbelminoriteternas behov och rättigheter i - lagstiftningsprojekt - beslutsfattarnas engagemang - beslutsfattarnas medvetenhet om dubbelminoriteternas behov

		• 10-12 utlåtanden • 3-5 deltagande i arbetsgrupper • 3-6 höranden • 3-5 offentliga uppdrag. • Uppföljning av funktionshindersservicelagen. 2. Intressebevakningsinsatser för att föra fram dubbelminoritetens rättigheter och ställning till större krets (alla målgrupper) Produkter: • 5-7 och medverkan i artiklar eller insändare till media • 2-3 påverkansinsatser med syfte att förstärka rättigheterna för målgruppen t.ex. planering av valkampanj inför riksdagsvalet genom att planera kampanj och valteser. 3. 1-2 större påverkansinsatser i samarbete med medlemsförbunden.	lagstiftning/myndigheternas arbete. Dubbelminoritetens rättigheter och ställning beaktas i beslutsfattarnas och tjänstepersonernas arbete. Media uppmärksammar dubbelminoriteterna. Medvetenhet om SAMS juridiska ombud finns hos målgrupperna och de använder sig av vår expertis. SAMS har planerat påverkansinsats inför riksdagsvalet 2027. SAMS har tillsammans med sina medlemsförbund ordnat 1-2 påverkansinsatser i form av dialog mellan beslutsfattare och dubbelminoriteten. Våra medlemsförbund och andra intressenter får information och kunskap som de sedan kan använda i sitt arbete.	- i välfärdsområdets strategier - antalet gjorde insatser - antalet nådda beslutsfattare Uppföljning av intressebevakningen 1-2 görs genom verktyg utvecklade inom Stärka projektet där dessa ovanstående följs upp. Intern kvartalsanalys och uppföljning av verksamheten med fokus på utvecklande av verksamheten. Valkampanjens genomslagskraft mäts genom att följa upp antalet inlägg, hur många som nås av inläggen och antalet samarbetsinsatser med andra organisationer kring kampanjen. 3. Effektmätningsteknik i tre steg används vid större påverkansinsatser (Mätare utvecklad inom Stärka-projektet)
--	--	--	---	--

		Jur. har ansvaret och koordinerar påverkansinsatser gentemot beslutfattare som görs tillsammans med medlemsförbunden. Produkter: • Dialog mellan beslutfattare och målgruppen sommaren 2026 4. Jur uppehåller samarbetsmöten mellan svenskspråkiga aktörer på fältet. Produkter: • 5 intressent-nätverksmöten för svenskspråkiga aktörer på fältet Jur informerar och erbjuder diskussionsforum för medlemsförbunden och andra intressenter. • 5-7 påverkansmöten för medlemsförbundens påverkare Det gemensamma påverkansarbetet planeras och aktualiteter diskuteras. Juristerna bevakar och driver medlemsförbundens talan i juridiska spörsmål.	Medlemsförbunden har fått stöd gällande: - lag och tolkningen av lagar - utlåtanden ur juridiskt perspektiv - andra rättsliga frågor - ett forum där de kan diskutera aktuella ärenden - samarbetsmöjligheter - rättslig analys av olika reformer och lagstiftningsprocesser - konsekvensbedömningar	4. Responsinsamling av samarbetsparter för att följa upp och utveckla arbetet. Antal ordnade möten och antalet deltagare.
--	--	--	---	---

		Påverkansstrategiarbetet pågår kontinuerligt		
3. INFORMATION Öka kunskapen om dubbelminoriteternas rättigheter och behov. Att vara ett språkrör för dubbelminoriteten. Höja kunskapen om funktionshinderfrågor genom funktionshinderpolitiskt medieinnehåll.	Dubbelminoriteterna och deras anhöriga. Professionella inom området, beslutsfattare, studerande, media, anställda inom organisationer och tjänstemän i myndigheter och övriga intresserade i Svenskfinland.	1. Sprida och framställa tillgänglig information och öka kunskapen på svenska om dubbelminoriteternas rättigheter och behov i samhället. Produkter: - Jur håller 8–12 föreläsningar och utbildningar om juridiska spörsmål inom funktionshinderfältet - Jur ordnar 3-4 seminarium och webinarium: 2-3 Frukostsnack om funktionshinder 1 Funktionsrätts-seminarium i Helsingfors och på distans 3–6 blogginlägg och andra inlägg 2. Informationskampanjer om rättigheter Produkter: 3 större webb- och somekampanjer med syfte att öka kunskapen om dubbelminoritetens rättigheter och att förbättra attityder i samhällsdebatten	Större synlighet för funktionshinderfrågor. Det finns mera tillgänglig information på svenska om dubbelminoriteterna. Dubbelminoriteternas röst blir hörd. Deltagarna i evenemangen har bättre förutsättningar att i arbetet använda sig av ett mera människorättsvänligt förhållningssätt till dubbelminoriteterna. Målgruppen har tillgång till information om juridik på svenska. Tidningen FUNK. når en bredare läsarkrets och blir mer känd – innehållet slår igenom också utanför funktionshinderkretsarna. Tidskriften når beslutsfattare och	1. Statistikföring av: - antalet deltagare i föreläsningar - antalet deltagare i ordnade evenemang - responsenkät efter ordnade av seminarium och evenemang 2. Kampanjernas genomslagskraft mäts genom att följa med antalet inlägg, hur många som når av inläggen och antalet samarbetsinsatser med andra organisationer kring kampanjen.

		3. Tidskriften FUNK. utkommer med fyra nummer per år. En upplaga på cirka 8 000 e-tidning, rft-version och taltidning.	professionella i större utsträckning. Målgrupperna har tillgång till information om lagberedning och juridisk information i ett journalistiskt format. Personer med funktionsnedsättningar får information om frågeställningar som berör dem själva och ökad förståelse för andra funktionsnedsättningar.	3. Statistikföring av: • Antalet nya prenumeranter av FUNK. • Antalet läsningar av e-tidningen. • Spridning av inlägg om tidningen på social media. • Omnämningen i andra medier • Resultaten av FUNK.:s årliga läsarenkät. Responsinsamling av FUNK. via redaktionsrådet.
--	--	---	--	--

SAMS VÄNVERKSAMHET

SAMS vänverksamhet grundar sig på frivilliginsatser som främjar delaktighet och välbefinnande bland personer med funktionsnedsättning och frivilliga. Koordinatorerna förmedlar frivilligvänner som erbjuder en meningsfull fritidsgemenskap vilken är inkluderande och förebygger ensamhet. Frivilliguppdragen utförs i par eller i grupp. Frivilliguppdraget fungerar i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning där delaktighet och jämlikhet är ledstjärnan. Målgruppen är svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning samt personer som vill engagera sig frivilligt på svenska. Vänverksamheten är det enda i sitt slag som ordnas på svenska för målgruppen och en del av SAMS kärnverksamhet.

Personer med funktionsnedsättning kallas i verksamheten för vänsökande och personer som gör ett frivilliguppdrag kallas för frivilligvänner. De frivilligas roll är att vara en vän och en medmänniska. Uppdraget tar i genomsnitt 4–10 timmar per månad och verksamheten bedrivs i Nyland och i Österbotten. Koordinatorerna samarbetar med vänsökande, deras anhöriga, frivilliga, professionella i olika nätverk och välfärdsområdena. Verksamheten utvärderas och utvecklas ständigt för att passa in i dagens samhälle. Utmaningen med verksamheten har alltid varit ett ojämlikt förhållande mellan efterfrågan och utbud, därför kommer marknadsföring, rekrytering och upprätthållande av relationerna till de som är med i verksamheten vara i fortsatt fokus under året. En annan utmaning är osäkerheten kring finansiering för kommande år.

Mål	Målgrupper	Verksamhet och produkter	Resultat	Mätare
1. Öka delaktighet och förebygga ensamhet bland personer med funktionsnedsättning	Direkt målgrupp: - Svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning. Indirekt målgrupp: - Personer som vill engagera sig frivilligt på svenska.	Rekrytera frivilliga och vänsökande genom att föreläsa, informera och annonsera på platser där frivilliga och vänsökande finns. Matcha vänpar på basen av intressen, ålder, önskemål och geografisk plats. Vänpar består av en vänsökande och en frivillig. Ordna väncirklar som träffas digitalt eller fysiskt. Väncirklar bygger på en gemenskap av vänsökande och frivilliga i grupp. Låna ut surfplattor med internetuppkoppling till vänsökande som träffar sin vän på distans. Administrera WhatsApp-gruppen SAMS vänner för både vänsökande och frivilligvänner. Produkter: - Modell för SAMS vänverksamhet - SAMS vanners regler - Modell för väncirkel - Plan för att trygga barns säkerhet i verksamheten - Nyhetsbrev	Vänsökandens sociala nätverk utvidgas genom en ny vän och samhörighet inom verksamheten leder till minskad upplevelse av ensamhet. Vänsökanden blir mera delaktiga ute i samhället. Vänsökanden blir mera aktiva på fritiden. Vänsökanden blir mera delaktiga i gemenskap via digitala verktyg.	Kvalitativa intervjuer med vänsökande direkt när de anmäler intresse, innan matchning och efter ett halvår för att följa upp hur det går och sedan årligen för att utvärdera verksamheten och dess inverkan. Frågorna som ställs bygger på mätaren Community Participation Indicator (CPI). Dokumenteras: - antal vänsökande, - antal frivilliga, - antal vänpar, - antal avslutade vänuppdrag, - antal nya frivilliga och - antal deltagare i väncirkel (ledare och deltagare).

		- SAMS vänverksamhets video om vänpar - SAMS vänverksamhets video om fördelar med frivilliguppdrag.		
2. Bidra till en meningsfull fritid för personer med funktionsnedsättning i enlighet med artikel 30 i FN:s funktionshinderkonvention.	Direkt målgrupp: - Svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning. Indirekt målgrupp: - Personer som vill engagera sig frivilligt på svenska.	Erbjuda scoutkompis till vänsökande som vill scouta. Utöka samarbetet med olika scoutkårer i Svenskfinland (enligt Scoutkompis-modellen). Rekreation ordnas för SAMS vänner: må-bra-dag, rocka sockorna-fest, vårjippo, julfest och temakvällar/kurser (vid efterfrågan.) De årligen återkommande evenemangen ordnas både för Österbotten och Nyland. SAMS vänner får fribiljetter till evenemang och aktiviteter i mån av SAMS ekonomiska möjlighet. SAMS vänner erbjuds olika frivilliguppdrag, till exempel i form av punktinsatser där de kan hjälpa till på våra evenemang. Vänsökande som inte ännu har förmedlats en vän bjuds in till evenemang och aktiviteter, har tillgång till WhatsApp-gruppen SAMS vänner samt får nyhetsbrev. Vi upprätthåller samarbeten med olika typer av föreningar för att tillsammans	Vänsökande har möjlighet att delta i scoutverksamhet på sina villkor. Vänsökanden har ökad möjlighet att medverka i fritidsverksamhet i och med att de får en vän. Vänsökanden har möjlighet att inkluderas i kultur, idrott, rekreation, föreningsliv och dyl. enligt eget intresse. SAMS vänner känner ökat välbefinnande och upplever tillvaron som mera meningsfull. SAMS vänner har inom verksamheten ett sammanhang för att uttrycka sig samt	Kvalitativa intervjuer med vänsökande eller anhöriga/vårdnadshavare innan matchning och efter ett halvår för att följa upp hur det går samt sedan årligen för att utvärdera verksamheten och dess inverkan. Frågorna som ställs bygger på Community Participation Indicator (CPI). Dokumenteras antal som tillsammans med sin vän deltagit i: - kulturliv - idrott - fritidsverksamhet - rekreation - lek - utfärder/turism - kalas/firande - föreningsliv - planering av fritidsverksamhet Dokumenteras och utvärderas: - antal tillfällen för SAMS vänner

		inkludera personer med funktionsnedsättning i deras verksamhet. Vi lånar ut Hippocampen (terrängrollstol) till vänsökande vid behov. Produkter: - SAMS scoutkompismodell - Modell för SAMS vänverksamhet	diskutera aktualiteter med andra.	- antal handledningar - scoutkompispar
3. Ökad förståelse och samhörighet mellan personer med och utan funktionsnedsättning.	Direkt målgrupp: - Vänpar - Vänpar Indirekt målgrupp: - Följare på SAMS vänverksamhets sociala medier. - Personer som vill engagera sig frivilligt på svenska.	Rekreation ordnas med fokus på interaktion och att lära känna varandra. Informations- och pop-up tillfällen om frivilliguppdrag och SAMS vänverksamhet ordnas. Vänpar fungerar som ambassadörer för SAMS vänverksamhet. Vi erbjuder ett vänpar möjligheten att under viss tid (halvår/år) producera eget material i sociala medier med fokus på att olika är bra. Vi erbjuder handledning till frivilligvänner och vänsökande. Produkter: - SAMS vänverksamhets broschyr - SAMS vänverksamhets presentationer - SAMS vänverksamhets sociala medier - SAMS vänverksamhets video om vänpar	Nya vänskapsrelationer skapas där förståelse för varandra ökar. Verksamheten får synlighet genom att fler har tagit del av SAMS broschyrer och presentationer. Genom att följa SAMS vänverksamhet på sociala medier får följaren djupare kunskap om verksamheten. Genom vänskapsrelationerna uppstår insikt och förståelse för vad	Den direkta målgruppen utvärderar sina egna upplevelser av evenemang och vänverksamhetens koordinatörer observerar förändring över tid (evenemang/intervjuer). Självutvärdering av verksamheten som bygger på Artsi görs kontinuerligt. Dokumenteras: - Antal deltagare i evenemang - Synlighet i media. - Antal inlägg av vänpar på sociala medier samt interaktioner mäts.

			jämlikhet och delaktighet är. Förändring av fördomar och attityder observeras hos vänpar.	
4. Öka välbefinnande genom frivilliguppdrag som bidrar till stärkta friskfaktorer (salutogenesis).	Personer som engagerar sig frivilligt på svenska.	Olika typer av frivilliguppdrag erbjuds. Genom att anpassa verksamheten utifrån individens intressen visar vi att alla behövs. Synliggör i marknadsföring och på evenemang varför frivilliguppdrag ökar friskfaktorer. Vid behov erbjuds handledning i grupp eller individuellt. Vi utser årets frivilligvän inom SAMS vänverksamhet och vi synliggör personens engagemang. Verksamhetens koordinatörer utvecklar verksamheten genom att ständigt förnya sitt kunnande genom fortbildning. Produkter: - SAMS vänverksamhets video om fördelar med frivilliguppdrag - Podden Snack om funktionshinder	Frivilliguppdraget har stärkt det salutogena synsättet i frivilligvännernas liv. De frivilliga är medvetna om betydelsen av friskfaktorer i sitt liv. Frivilliga delar med sig av kunskap om det salutogena perspektivet till andra, så att fler får kunskap om att frivilligarbete är en friskfaktor.	Kvalitativa intervjuer med frivilliga vid träff inför frivilliguppdrag, vid halvårsuppföljning efter matchning, samt årligen för att utvärdera verksamheten och dess inverkan. Frågorna som ställs bygger på mätaren Sence of coherence (SOC-13). Mätaren lyfter fram salutogena friskfaktorer och fokuserar på känsla av sammanhang samt meningsfullhet. Frågeställningarna tar fasta på hur frivilligvänner i SAMS vänverksamhet upplever sitt frivilliguppdrag.

PROJEKT: STÄRKT KUNSKAPSLEDARSKAP TILLSAMMANS

Behovet och betydelsen av att samla och analysera information ökar konstant och är avgörande för att förbättra verksamheten inom de finlandssvenska funktionshinderorganisationerna. Detta treåriga projekt, som görs som samarbete mellan SAMS, Förbundet Finlands Svenska Synskadade, Psykosociala förbundet och Svenska hörsselförbundet, syftar till att utveckla och implementera effektiva system och verktyg för informationshantering. Genom att automatisera dessa processer kan tid frigöras för konkret målgruppsarbete och förbättra resursallokeringen.

Projektet har som mål att skapa effektivare system, modeller och verktyg för att möjliggöra behovsorienterad verksamhet inom de finlandssvenska funktionshinderorganisationerna. För att nå detta mål kartläggs organisationernas nuvarande metoder för informationsinsamling och analys, samt hur de arbetar med olika mätare och resultat. Även vilka synergier ett effektiviserat information- och kunskapsorienterat ledarskap ger identifieras. I projektet utvecklas, piloteras och utvärderas gemensamma verktyg, insamlingssätt och mätare. Målet är att förstärka förbundens kapacitet till informations- och kunskapsorienterat ledarskap, vilket i sin tur kan leda till mer behovsorienterad verksamhet.

Mål	Målgrupper	Verksamhet och produkter	Resultat	Mätare
1. Förstärka förbundens informations- och kunskapsbaserade ledarskap.	De medverkande förbunden i projektet: - SAMS - Psykosociala förbundet - Förbundet Finlands Svenska Synskadade - Svenska hörsselförbundet - Personalen i dessa förbund	Projektledaren och IT-koordinatören samarbetar med styrgruppen som stöder i olika frågor gällande projektet och deltar i beslutsfattande. Styrgruppen utvärderar projektet kontinuerligt. Vidareutveckling och justering av gemensamma mätare inom intressebevakning, rådgivning och information för de svenskspråkiga funktionshinderorganisationerna med tillhörande plan för användning. Förbundens personal involveras i utvärderingsprocessen. Fortbildning(ar) inom informations- och kunskapsbaserat ledarskap med tillhörande utvärdering. Utvecklande av handbok/kvalitetsguide för användning av mätare och datainsamlings- och analysprogram.	De deltagande förbundens förutsättningar för informations- och kunskapsbaserade ledarskap har förstärkts. Gemensamma mätare inom intressebevakning, rådgivning och information för de svenskspråkiga funktionshinderorganisationerna har skapats. Informations- och kunskapsspridning internt och externt genom handboken/kvalitetsguiden.	Ökade färdigheter och kunskap om informations- och kunskapsbaserat ledarskap. Antal utbildnings-/fortbildningstillfällen och deltagare. Nöjdhetsgrad hos deltagare efter utbildnings-/fortbildningstillfällen. Ökade färdigheter och kunskap om systematisk datainsamling och analys genom introduktion och användning av handbok/kvalitetsguide. Antal introduktionstillfällen av handboken/kvalitetsguiden och användare. Användarvänlighet av nya verktyg och processer. Nöjdhetsgrad hos användare av handboken/kvalitetsguiden. Intern uppföljning av användning av programmen.

2. Förbättra förbundens insamling av data genom att pilotera ett datainsamlings- och analysprogram.	- SAMS - Psykosociala förbundet - Förbundet Finlands Svenska Synskadade - Svenska hörsselförbundet - Personalen i dessa förbund	Vidareutveckling av datainsamlings- och analysprogram. Fortsatt implementering av och utbildning i datainsamlings- och analysprogram för nyckelpersoner i organisationerna för att öka insikterna i de möjligheter och begränsningar som programmen har. Fortsatt utvärdering av datainsamlings- och analysprogram. Förbundens personal involveras i utvärderingsprocessen. Utvecklande av handbok/kvalitetsguide för användning av mätare och datainsamlings- och analysprogram.	De deltagande förbunden har implementerat ett mer effektivt gemensamt system för datainsamling, vilket möjliggör en förbättrad och mer effektiv dataanalys. Djupare insikter hos förbundens personal i insamlingen och användningen av data med tanke på behovsorienterad verksamhet. Insikterna hos förbundens personal i insamling och analysering av data ökar, vilket ger dem färdigheter att utnyttja analysen i utvecklande av verksamheten. Informations- och kunskapsspridning internt och externt genom handboken/kvalitetsguiden.	Ökade färdigheter inom förbunden för nyttjande av datainsamlingssystem och analys av insamlade data. Antal utbildningstillfällen och deltagare. Nöjdhetsgrad efter utbildning(ar). Användarvänlighet av nya verktyg och processer. Intern uppföljning av användning av programmen. Ökade färdigheter och kunskap om systematisk datainsamling och analys genom introduktion och användning av handbok/kvalitetsguide. Antal introduktionstillfällen av handboken/kvalitetsguiden och användare. Användarvänlighet av nya verktyg och processer. Nöjdhetsgrad hos användare av handboken/kvalitetsguiden.
--	---	---	---	--